

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**

**Навчально-науковий інститут нафти і газу
Кафедра прикладної екології та природокористування**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із
педагогічної роботи

науково-

Богдан КОРОБКО

« 25 » 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

«Педагогічна практика»

(назва навчальної дисципліни)

підготовки доктора філософії

освітньо-наукової
програми

Технології захисту навколишнього середовища

(назва освітньої програми)

спеціальності **183** Технології захисту навколишнього середовища
(шифр і назва спеціальності)

**Полтава
2025 рік**

Робоча програма з педагогічної практики для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 183 Технології захисту навколишнього середовища. Складена відповідно до освітньо-наукової програми «Технології захисту навколишнього середовища» 2023 року.

Розробник: Ілляш О.Е., доцент кафедри прикладної екології та природокористування, к.т.н., доцент

Погоджено

Гарант освітньої програми

Віола ВАМБОЛЬ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри прикладної екології та природокористування

Протокол від «28» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри прикладної екології та природокористування

Оксана ІЛЛЯШ

«28» серпня 2025 року

Схвалено навчально-методичною комісією інституту

Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Голова навчально-методичної комісії

Сергій ГАВРИК

« 29 » серпня 2025 року

Опис педагогічної практики

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		форма здобування освіти денна
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>18 «Виробництво та технології»</u>	Вибіркова
Загальна кількість годин –90		
Модулів – 1	Спеціальність <u>183 «Технології захисту навколишнього середовища»</u>	Рік підготовки:
		3-й
		Семестр
Змістових модулів – 1	Ступінь вищої освіти <u>третій (освітньо-науковий)</u>	6-й
		Лекції
		-
		Практичні
		-
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		90 год.
		Індивідуальна робота: -
Індивідуальне завдання – навчальним планом не передбачено		Вид контролю: диференційований залік

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми здобування освіти – 0/90.

2. Мета та завдання практики

Педагогічна практика є складовою частиною підготовки здобувачів освіти з технологій захисту навколишнього середовища.

Мета педагогічної практики полягає в оволодінні аспірантами формами, методами, засобами, новітніми технологіями реалізації освітнього процесу у вищій школі; формуванні їхньої здатності ефективно застосовувати набуті теоретичні знання в практичній викладацькій діяльності, усвідомлювати професійну значущість цих знань; вихованні потреби постійного вдосконалення власної професійно-педагогічної компетентності, розвитку творчої ініціативи, реалізації особистісного творчого потенціалу.

Завданнями педагогічної практики є формування в здобувача цілісного уявлення про здійснення науково-педагогічної діяльності у вищій школі:

- розширення та закріплення теоретичних знань із дисциплін фахового та фундаментального циклу;
- оволодіння комунікативними компетентностями, необхідними для якісного проведення лекцій, ведення практичних та лабораторних занять щодо застосування новітніх технологій навчання та використання сучасного обладнання;
- формування потреб в підвищенні своєї науково-педагогічної кваліфікації;
- вивчення досвіду викладання дисциплін провідними викладачами кафедри;
- формування загально-педагогічних вмінь і навичок щодо створення освітнього контенту та організації аудиторних занять, використання сучасних форм та методів навчання, широкого впровадження сучасних інформаційних технологій в освітній та науковий процес;
- формування творчого підходу до педагогічної діяльності;
- розвиток творчого підходу до навчально-методичної роботи, формування потреби у самовдосконаленні, підвищенні кваліфікації.

Педагогічна практика має забезпечити наступні програмні компетентності:

- ІК** Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми в галузі дослідницько-інноваційної діяльності у сфері технологій захисту навколишнього середовища, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення; застосовувати сучасні методології наукової та науково-педагогічної діяльності;
- ЗК03** Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері технологій захисту навколишнього середовища на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності;
- СК02** Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність з технологій захисту навколишнього середовища.

3. Передумови для проходження педагогічної практики

Передумовами проходження педагогічної практики в університеті є дисципліни, які мають бути вивчені здобувачами раніше, зокрема такі як: «Сучасні освітні технології у вищій школі», «Іноземна мова для академічних цілей», «Новітні технології управління ризиками та екологічна безпека», «Інноваційні та ресурсозберігаючі технології захисту довкілля», «Методологія системного підходу до наукових досліджень в технологіях захисту навколишнього середовища».

4. Очікувані результати проходження педагогічної практики

Формулювання результатів проходження педагогічної практики здобувачів базується на результатах, визначених освітньою програмою (програмних результатах навчання) відповідно до матриці відповідності програмних результатів ОНП.

Програмні результати практики за ОНП:

- РН01.** Мати передові концептуальні та методологічні знання з технологій захисту навколишнього середовища і управління екологічною безпекою на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій;
- РН02** Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень,

наукові та прикладні проблеми охорони навколишнього середовища державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях;

РН08 Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері технологій захисту навколишнього середовища, його навчально-методичне забезпечення, розробляти і викладати загально інженерні та спеціальні навчальні дисципліни з технологій захисту навколишнього середовища у закладах вищої освіти.

5. Засоби діагностики результатів проходження практики

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів проходження практики можуть бути:

- диференційований залік;
- презентації результатів виконаних завдань;
- звіт.

6. Програма педагогічної практики

6.1. Вимоги до баз практики і робочі місця

Базою педагогічної практики є Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

На визначеній базі практики здобувач освіти повинен отримати певні практичні навички викладання дисциплін для здобувачів вищої освіти першого та другого рівнів освіти. У зв'язку з цим робоче місце здобувачів знаходиться на кафедрі прикладної екології та природокористування.

6.2. Обов'язки керівників практики та здобувачів вищої освіти при проходженні практики

Методичне керівництво практикою від університету здійснює кафедра прикладної екології та природокористування.

Загальне керівництво практикою здійснюється відповідальним науково-педагогічним працівником, що призначається кафедрою прикладної екології та природокористування. Керівник практики зобов'язаний стежити за правильною організацією практики, систематично контролювати її проходження, а також консультувати здобувача вищої освіти з питань, пов'язаних з проходженням практики. Додатково консультації щодо навчально-методичної складової практики можуть надаватися науковими керівниками дисертаційних робіт здобувачів.

По закінченні практики відповідальний науково-педагогічний працівник, що здійснює загальне керівництво практикою, перевіряє та підписує звіт та щоденник з практики, інформує про проведення публічного захисту звіту з практики, за результатами якого виставляється остаточна оцінка, складають відгук і характеристику на здобувача вищої освіти, який проходив практику.

Здобувач вищої освіти при проходженні практики зобов'язаний:

- до початку практики одержати від керівника практики від кафедри консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- вчасно, згідно з графіком освітнього процесу, прибути на кафедру;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики;
- своєчасно подати керівнику практики звітну документацію, що вимагається програмою практики, й захистити звіт з практики.

6.3. Зміст педагогічної практики та розподіл бюджету часу

За період педагогічної практики здобувачі вищої освіти відповідно до змісту практики виконують завдання, що мають бути відображені у окремих розділах звіту. Зміст педагогічної практики визначається її завданнями.

Практика триває 2 тижні (90 годин) для здобувачів вищої освіти 3 курсу.

Розподіл часу педагогічної практики

№ з/п	Етапи практики	вартість, год.
1	2	3
1	Організаційна робота. Зустріч із керівником педагогічної практики для ознайомлення: із змістом та завданнями педагогічної практики, з формами робочих і звітних документів, обговорення та затвердження тем і форм навчальних занять, які будуть проводити аспіранти згідно індивідуального плану педагогічної практики. Розгляд завдань та основних напрямків роботи ЗВО. Ознайомлення з документацією кафедри (РНПД, навчально-методичним забезпеченням дисциплін). Ознайомлення зі змістом та структурою індивідуального плану викладача, журналу присутності студентів, розкладу занять. Складання індивідуального плану роботи на період практики. Ведення щоденника педагогічної практики.	20
2	Навчально-методична робота. Застосування та удосконалення словесних, наочних, практичних методів, форм навчання. Розробка планів занять для самостійного проведення аспірантом. Вивчення досвіду викладання дисципліни провідними викладачами кафедри. Проведення здобувачам першого та другого рівня вищої освіти занять з дисциплін професійної підготовки. Розроблення та застосування форм перевірки знань студентів. Підготовка навчально-методичних матеріалів для їх подальшого застосування в освітньому процесі викладання дисциплін професійної підготовки для здобувачів першого й другого рівня вищої освіти. Ознайомлення із положеннями внутрішніх документів Університету, що регламентують питання академічної доброчесності: Кодексом академічної доброчесності та корпоративної культури (http://surl.li/gntznw), Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в освітніх та наукових роботах (http://surl.li/cemfwa), Положенням про комісію з питань етики та академічної доброчесності (http://surl.li/xzqrce). Науково-методичний самоаналіз проведених занять.	50
3	Підготовка та оформлення звітної документації. Підготовка, систематизація та узагальнення інформації для оформлення звітної документації; захист звіту з практики.	20
	Усього	90

Під час практики здобувач вищої освіти повинен виконати всі розділи програми.

7. Підготовка звіту з практики

Звіт з практики повинен відображати самостійну роботу здобувача вищої освіти в університеті. Переказ у звіті матеріалів, викладених в інструкціях, підручниках, лекціях не допускається. Письмовий звіт з практики разом із щоденником подається у встановлений термін (згідно графіку освітнього процесу) керівнику практики від університету для перевірки, рецензування і допуску до захисту. Письмова рецензія керівника практики від кафедри заноситься до щоденника практиканта. Звіт з практики має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти програми практики. Обов'язковим є наявність висновків та пропозицій. Розділи і окремі

питання звіту повинні бути чітко визначені, викладені в логічній послідовності і конкретизовані. Таблиці, ілюстрований матеріал, додатки повинні бути змістовими і оформленими відповідно до вимог стандартів.

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання видаються кожному здобувачеві, які узгоджуються з керівником дисертаційної роботи аспіранта відповідно до обраної теми роботи.

9. Критерії оцінювання результатів проходження практики

Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом проходження педагогічної практики.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Шкала та критерії оцінювання результатів проходження практики

Шкала, бали	Критерії оцінювання
90 – 100	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики повністю розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання, розділи містять повний та вичерпний опис проведеної роботи, аналіз її результатів проведений на високому рівні. Здобувач виконав повний обсяг запланованого навчального навантаження (участь в якості асистента у навчальних заняттях та самостійне проведення окремих навчальних занять й перевірки знань студентів). За результатами роботи розроблені навчально-методичні матеріали, спрямовані на покращення освітнього процесу з певної дисципліни професійної підготовки для здобувачів першого й другого рівня вищої освіти. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується необхідним пакетом документів, розташованих у додатках звіту. Звіт і щоденник практики оформлені відповідно до вимог і подані до захисту у визначений кафедрою термін. Здобувач вищої освіти вільно володіє змістом звіту з практики, демонструє відмінні знання, отримані за результатами проходження практики, його відповіді на поставлені питання вичерпні та розгорнуті.
82 – 89	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики повністю розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання, але мають місце окремі недоліки, розділи містять повний опис проведеної роботи та аналіз її результатів. Здобувач виконав переважну більшість обсягу запланованого навчального навантаження (участь в якості асистента у навчальних заняттях). За результатами роботи розроблені навчально-методичні матеріали, спрямовані на покращення освітнього процесу з певної дисципліни професійної підготовки для здобувачів першого й другого рівня вищої освіти. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів, розташованих у додатках звіту, однак вони недостатньо використані у процесі аналізу. Звіт і щоденник практики мають незначні недоліки у оформленні, подані до захисту у визначений кафедрою термін. Здобувач вищої освіти вільно володіє змістом роботи, демонструє знання процесів, досліджуваних під час проходження практики, його відповіді на поставлені питання конкретні та правильні.

74 – 81	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики повністю розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання, але мають місце окремі недоліки, розділи містять опис проведеної роботи, однак проведений аналіз містить неточності. Здобувач виконав більшу частину обсягу запланованого навчального навантаження (участь в окремих навчальних заняттях поряд із провідним НПП). За результатами роботи розроблені навчально-методичні матеріали, які можуть при певному доопрацюванні бути використані в освітньому процесі з певної дисципліни професійної підготовки для здобувачів першого й другого рівня вищої освіти. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів, розташованих у додатках звіту, однак пакет документів неповний та недостатньо використаний у процесі аналізу. Звіт і щоденник подані до захисту у визначений кафедрою термін, однак мають місце окремі зауваження щодо їх оформлення. Здобувач вищої освіти в цілому володіє змістом роботи, демонструє розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням, однак його відповіді на поставлені питання неповні або неточні.
64 – 73	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики в цілому розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання (не менше 75 %), однак містить деякі помилки при вирішенні завдань практики, аналіз роботи, виконаної під час практики, неповний, не глибокий, містить деякі помилки. Здобувач виконав частину обсягу запланованого навчального навантаження (брав участь в окремих навчальних заняттях поряд із провідним НПП). За результатами роботи розроблені навчально-методичні матеріали, які можуть при певному доопрацюванні бути використані в освітньому процесі з певної дисципліни професійної підготовки для здобувачів першого й другого рівня вищої освіти. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів, розташованих у додатках звіту, однак пакет документів неповний, не використаний або недостатньо використаний у процесі аналізу, частково неактуальний. Звіт і щоденник подані до захисту у визначений кафедрою термін, однак у оформленні допущені помилки. Під час захисту здобувач вищої освіти показує задовільний рівень володіння змістом роботи, допускає помилки у відповідях, неповно та неточно формулює причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, оперує фактами на рівні запам'ятовування.
60 – 63	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання неповністю (але не менше 50 %), містить помилки при вирішенні завдань практики, аналіз роботи, виконаної під час практики, неповний, має поверхневий характер, має помилки. Зроблені висновки відповідають поставленим завданням частково, відсутнє або недостатнє та іноді помилкове обґрунтування висновків та наданих рекомендацій. Звіт у додатках містить неповний або неактуальний пакет документів. Звіт і щоденник подані до захисту не у визначений кафедрою термін, у оформленні допущені помилки. Під час захисту здобувач вищої освіти показує мінімальний рівень володіння змістом роботи, допускає значні помилки у відповідях.

35-59	Здобувач вищої освіти виконав частково (менше 50 %) програму практики та/або надано негативний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання частково (менше 50 %), містить грубі помилки при вирішенні завдань практики; аналіз роботи, виконаної під час практики, неповний, має поверхневий характер, має помилки, базується на недостовірних даних або відсутній. Зроблені висновки відповідають поставленим завданням частково (менше 50 %), відсутнє або помилкове обґрунтування висновків та рекомендацій. Звіт у додатках містить неповний (менше 50 %) або неактуальний пакет документів. Порушено графік проходження практики. Звіт і щоденник подані до захисту не у визначений кафедрою термін, у оформленні допущені помилки. Недостатній обсяг пакету документів, передбачених програмою практики та/або методичними рекомендаціями. Під час захисту здобувач вищої освіти демонструє незадовільне володіння матеріалом звіту, нерозуміння змісту практики, відповідає не по суті питання, допускає грубі помилки у відповідях та показує неспроможність їх виправити.
0-34	Здобувач вищої освіти не виконав програму практики та/або надано негативний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики частково викладений та не розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання, містить грубі помилки, базується на недостовірних даних або відсутній. Відсутні передбачені програмою практики та/або методичними рекомендаціями додатки. Порушено графік проходження практики. Звіт і щоденник подані до захисту не у визначений кафедрою термін, оформлені не відповідно до встановлених вимог. Відсутній необхідний обсяг пакету документів, передбачених програмою практики та/або методичними рекомендаціями. Під час захисту здобувач вищої освіти демонструє незадовільне володіння матеріалом звіту, нерозуміння змісту практики, відповідає не по суті питання, допускає грубі помилки у відповідях та показує неспроможність їх виправити.

10. Методи контролю

Підсумковим контролем є захист звіту з практики у формі диференційованого заліку. Він здійснюється відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти за результатами проходження педагогічної практики

Результати проходження педагогічної практики оцінюється за 100-бальною шкалою, із них:

Самостійна робота здобувача вищої освіти під час проходження практики		Диференційований залік (публічний захист звіту з практики)	Сума
Робота під час практики та підготовка й оформлення ЗВІТУ з практики	Підготовка та оформлення ЩОДЕННИКА з практики		
60	10	30	100

Критерії оцінювання роботи здобувача освіти під час практики та підготовка й оформлення звіту з практики

Сума балів	Критерій оцінювання
46-60	Під час проходження практики здобувач освіти продемонстрував високі вміння спілкуватися у професійному середовищі з використанням сучасної термінології та системи понять за спеціальністю. Усвідомлював особистісну й соціальну значущість своєї професії, продемонстрував розуміння про освіту як особливу сферу практики. Мав бажання уміти співпрацювати з колегами. Продemonстрував здатність проєктувати освітній процес в закладах вищої освіти та організовувати навчальні заняття різних типів, застосовувати різні види і форми навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти. Здійснювати різні види оцінювання результатів навчання здобувачів (формувальне, підсумкове) з використанням відповідних методик і критеріїв оцінювання. Продemonстрував уміння ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати, систематизувати й вільно презентувати її під час проведених занять. Правильно і логічно презентував навчальний матеріал; планував навчальні заняття відповідно до їхньої мети. Дотримувався принципів академічної доброчесності, вимог з охорони авторських прав під час підготовки до проведення навчальних занять. Виявив себе здатним систематично підвищувати свою професійну кваліфікацію, прагнув до постійного професійного зростання та розвитку особистісних якостей. Звіт з практики виконаний з дотриманням вимог нормативних документів та методичних рекомендацій, містить всі необхідні розділи, актуальний перелік джерел літератури.
31-45	Під час проходження практики здобувач освіти продемонстрував вміння спілкуватися у професійному середовищі з використанням сучасної термінології та системи понять за спеціальністю. Усвідомлював особистісну й соціальну значущість своєї професії, продемонстрував розуміння про освіту як особливу сферу практики. Мав бажання співпрацювати з колегами. Продemonстрував здатність проєктувати освітній процес у закладах вищої освіти та організовувати навчальні заняття, застосовувати різні види і форми навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти. Здійснював різні види оцінювання результатів навчання здобувачів із використанням відповідних методик і критеріїв оцінювання. Продemonстрував уміння ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати, систематизувати й презентувати її під час проведених. Дотримувався принципів академічної доброчесності, вимог з охорони авторських прав під час підготовки до проведення фрагментів уроків. Виявив себе здатним систематично підвищувати свою професійну кваліфікацію, прагнув до постійного професійного зростання та розвитку особистісних якостей. Звіт з практики виконаний з дотриманням вимог нормативних документів та методичних рекомендацій, містить всі необхідні розділи, актуальний перелік джерел літератури, але може містити незначні неточності.

16-30	Під час проходження практики здобувач освіти продемонстрував достатні вміння спілкуватися у професійному середовищі. Продemonстрував здатність організовувати навчальні заняття, хоча і допускав методичні неточності та певну кількість помилок у мовленні. Добирав необхідну інформацію. Дотримувався принципів академічної доброчесності, вимог з охорони авторських прав під час підготовки до проведення навчальних занять. Не проявив належного прагнення до постійного професійного зростання та розвитку особистісних якостей. Продemonстрував дещо обмежений творчий та дослідницький потенціал. Звіт з практики у цілому виконаний з дотриманням вимог нормативних документів та методичних рекомендацій, містить всі необхідні розділи, базовий перелік джерел літератури, може містити неточності та /або незначні помилки.
0-15	Під час проходження практики здобувач освіти не продемонстрував вміння спілкуватися у професійному середовищі. Продemonстрував недостатню здатність організовувати навчальні заняття, допускав методичні помилки та помилки в мовленні. Не дотримувався принципів академічної доброчесності, вимог з охорони авторських прав під час підготовки до проведення фрагментів уроків. Не проявив прагнення до постійного професійного зростання та розвитку особистісних якостей. Не продемонстрував ознак творчого та дослідницького потенціалу. Звіт з практики виконаний з частковим дотриманням вимог нормативних документів та методичних рекомендацій, містить необхідні розділи, базовий перелік джерел літератури, містить суттєві помилки або звіт чи його основні частини відсутні.

Критерії оцінювання підготовки та оформлення щоденника з практики

Сума балів	Критерій оцінювання
9-10	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Матеріали практики подані у встановлений термін. Звітна документація представлена в повному обсязі. Матеріали практики є оригінальним авторським доробком здобувача освіти. Використано творчий підхід до розробки навчальних занять. Плани-конспекти навчальних занять представлені без суттєвих помилок і недоліків. Звітна документація повна та має чітку структуру та повністю відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження практики.
6-8	Здобувач вищої освіти загалом виконав програму практики. Матеріали практики подані у встановлений термін, у повному обсязі. Матеріали практики є оригінальним авторським доробком здобувача освіти. Плани-конспекти навчальних занять представлені в повному обсязі, але фіксуються незначні помилки та недоліки, які суттєво не зменшують цінності доробку здобувача освіти. Відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження практики.
3-5	Здобувач вищої освіти переважно виконав програму практики. Матеріали практики подані у повному обсязі, але пізніше встановленого терміну. Матеріали практики є оригінальним авторським доробком здобувача освіти. Матеріали практики представлені в неповному обсязі, наявні помилки, які здобувач освіти за допомогою керівника практики спроможний виявити, але не завжди може виправити. Здобувач освіти не дотримувався всіх вимог до оформлення матеріалів практики. Плани- конспекти навчальних занять представлені не в повному обсязі і з помилками.
0-2	Здобувач вищої освіти не виконав програму практики. Матеріали практики подані частково. Щоденник практики не повністю заповнений / або відсутній, чи загалом не відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження практики.

Критерії оцінювання захисту практики

Сума балів	Критерій оцінювання
24-30	Доповідь здобувача - чітка логічна, змістовна, структурована, з демонстрацією матеріалів, розроблених самостійно, характеризується високою культурою та правильністю мовного оформлення й методичного обґрунтування. Здобувач вищої освіти вільно володіє змістом звіту з практики, демонструє відмінні знання, отримані за результатами проходження практики, його відповіді на поставлені питання впевнені, вичерпні та розгорнуті.
16-23	Доповідь здобувача загалом розкриває основні методичні аспекти представлених матеріалів, не містить порушень логічних зв'язків, однак має незначні неточності в аналізі матеріалів та труднощі в їх методичному обґрунтуванні, що суттєво не впливають на значущість доробку здобувача освіти. Здобувач вищої освіти володіє змістом звіту з практики, демонструє середній рівень знань, отриманих за результатами проходження практики, відповіді повні, але містять незначні неточності.
8-15	У доповіді втрачена логічність викладення змісту виконаної роботи під час проходження практики, виступ здобувача має очевидно формальний характер, матеріали звіту з практики представлені не повною мірою й не містять необхідного методичного обґрунтування, спостерігається брак методичних умінь. Здобувач демонструє низький рівень володіння практичними знаннями та вміннями, відповіді неповні, містять помилки.
0-7	Доповідь не відповідає змісту звіту та програмі практики. Здобувач не володіє на достатньому рівні змістом звіту з практики та не може захистити свій звіт. Відповіді нечіткі, поверхневі, невпевнені, з суттєвими помилкам.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Значення оцінки ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно	відмінно
82 – 89	B	дуже добре	добре
74 – 81	C	добре	
64 – 73	D	задовільно	задовільно
60 – 63	E	достатньо	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного захисту звіту	незадовільно
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним проходженням практики	

11. Методичне забезпечення

1. Методичні рекомендації з педагогічної практики для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 183 «Технології захисту навколишнього середовища» / О.Е. Ілляш, Н.О. Смоляр. Полтава : Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2025. 66 с.

12. Рекомендована література

Базова

1. Марцева Л.А. Педагогіка і психологія вищої школи : Навч. посіб. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с.
2. Мачинська Н., Федорович А., Яремчук Н. Основи педагогічної майстерності. Львів, ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 286 с.
3. Тур О.М. Педагогіка : Конспект лекцій. Полтава : Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2020. 132 с.
4. Тур О.М. Педагогіка вищої школи : Конспект лекцій. Полтава : Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2022. 116 с.
5. Тур О.М. Сучасні освітні технології у вищій школі : Конспект лекцій. Полтава: Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2020. 145 с.

Допоміжна

1. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи : Навч. посіб. Київ : Центр навч. л-ри, 2019. 472 с.
2. Педагогіка вищої школи : підр. ; за ред. В. Головенкіна. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
3. Мартинець Л.А. Педагогіка вищої школи : Опорний конспект лекцій. Вінниця : ДонНУ, імені Василя Стуса, 2019. 40 с.
4. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія : Підручник. Київ : Либідь, 2018. 518 с.
5. Васянович Г.П. Педагогіка вищої школи : Навч.-метод. посіб. Львів : Львівський національний ун-т ім. Івана Франка, 2016. 370 с.
6. Казак І. О. Теорія і методика викладання в вищій школі : Навч. посіб. Київ : КПІ імені Ігоря Сікорського, 2018. 116 с.
7. Салов В.О. Основи педагогіки вищої школи : Навч. посіб. Донецьк : НГУ, 2018. 170 с.
8. Слєпкань З.І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі: навч. посіб. Київ : Вища шк., 2015. 239 с.
9. Городиська В., Пантук М., Міляєва В. Педагогіка та психологія вищої школи : Тексти лекцій. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ ДДПУ, 2017. 307 с.
10. Калашнікова Л. М., Жерновникова О.А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях: Навч. посіб. Харків : Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, 2016. 260 с.
11. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи : Навч. посіб. Київ : Знання, 2015. 486 с.
12. Ілляш О. О., Серга Т. О., Аллеш А., Бредун В. О., Чепурко Ю. О., Максютя Н. О. Порівняльний аналіз результатів дослідження компонентного складу побутових відходів у населених пунктах селищного та сільського типу Полтавської області // Environmental Problems. – 2024. – Т. 9, № 4. – С. 254–261. DOI: <https://doi.org/10.23939/ep2024.04.254> (Scopus) (фахова)^[P]_[SEP]APA (7th edition)
13. Illiash, O., Serha, T., Allesch, A., Bredun, V., Chepurko, I., & Maksjuta, N. (2024). Comparative analysis of the study results on the component composition of municipal waste in settlements of township and village type in the Poltava region. Environmental Problems, 9(4). 2025. 254–261. <https://doi.org/10.23939/ep2024.04.254>
14. Halaktionov, M., Bredun, V., Choudhary, R., Goroneskul, M., Kumar, A., Ouyi, F., Sydorenko, V., & Markina, L. AI-enhanced air quality assessment and prediction in industrial cities: A case study of Kryvyi Rih, Ukraine. Ecological Engineering and Environmental Technology. 2025. T. 26, № 6. PP45-56. <https://doi.org/10.12912/27197050/203725> (Scopus) <https://www.ecoeet.com/AI-Enhanced-air-quality-assessment-and-prediction-in-industrial-cities-A-case-study,203725,0,2.html>

13. Інтернет-ресурси

1. Сторінка курсу на платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=2775>
2. Закон України «Про вищу освіту» (від. 01.07.2014):
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Закон України «Про освіту» 2145-VIII (від 05.09.2017 року):
<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
4. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність»:
<https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/848-19>
5. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2022-2032 роки. – Режим доступу:
<https://mon.gov.ua/ua/news/opublikovano-strategiyu-rozvitku-vishoyiosviti-v-ukrayini-na-2022-2032-roki>
6. Офіційний сайт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти:
<http://naqa.gov.ua>